

Løsningsforslag eksamen i Stat100 ①

2915-07.

Oppgave 1

X_i = c-vitamininnholdet i appelsinjuice
kartong nr. i

Y_j = c-vitamininnholdet i grapefruktjuice
kartong nr. j

Antar: $X_i \sim N(\mu_1, \sigma)$, $Y_j \sim N(\mu_2, \sigma)$

alle obs. antas å være uavhengige.

Tester $H_0: \mu_1 \geq \mu_2$ mot $H_1: \mu_1 < \mu_2$

$$t = \frac{\bar{X} - \bar{Y}}{s_p \sqrt{\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2}}} = -1.95$$

$$t_{0.05, 22} = 1.717$$

$-1.95 < -1.717$ og vi forkaster H_0

Vi påstår at c-vitamininnholdet i
appelsinjuicen er mindre enn i
grapefruktjuicen.

Oppgave 2

a) Y_i = vannforbruk pr person i hushold. i

X_i = antall personer i hushold nr. i

Modell: $Y_i = \alpha + \beta X_i + \epsilon_i$ der feilleddene
 $\epsilon_1, \dots, \epsilon_{10}$ antas uavhengige $N(0, \sigma)$.

$$\hat{\alpha} = 136.7$$

$$\hat{\beta} = -12.4$$

$$\hat{\sigma}^2 = s = 10.41$$

Tolkning av $\hat{\beta}$: Hvis antall personer i
husholdningen øker med 1, estimeres
vannforbruket pr person å minke med 12.4 l/dagr.

②

b) $R^2 = 78\%$ som er høy, og som tyder på at modellen er god. Men plot av residualer mot \hat{y} viser at det er systematisk i feilledningene. Derfor er ikke modellen så god likevel.

c) $x = 3 \Rightarrow \hat{y} = 136.7 - 12.4 \cdot 3 = 99.5 \quad \bar{x} = 3$

$$\text{Nedre grense} = \hat{y} - t_{0.025, 8} S \sqrt{1 + \frac{1}{n} + \frac{(3 - \bar{x})^2}{\sum (x_i - \bar{x})^2}}$$
$$= 99.5 - 2.306 \cdot 10.4121 \sqrt{1 + \frac{1}{10}} = 99.5 - 25.18 = 74.32$$

$$\text{Øvre grense} = \hat{y} + t_{0.025, 8} S \sqrt{1 + \frac{1}{n} + \frac{(3 - \bar{x})^2}{\sum (x_i - \bar{x})^2}}$$
$$= 99.5 + 25.18 = 124.68$$

$[74.32, 124.68]$ er et 95% predikasjonsintervall for vannforbruket pr. person i en husholdning på 3 personer.

Tolkning: Det er 95% sannsynlig at vannforbruket pr. person vil ligge i intervallet hvis husholdningen har 3 personer.

Hvis $x = 12$: $\hat{y} = 136.7 - 12.4 \cdot 12 = -12.1$

Estimert vannforbruk per person blir negativt. Modellen er tilpasset for husholdninger med 1-5 personer, og er ikke brukbar for husholdninger med mange flere personer.

(3)

Oppgave 3

$X =$ fart bil som kjører på veien
 $X \sim N(51, 10)$

$$a) P(X > 50) = 1 - P(X \leq 50) = 1 - \Phi\left(\frac{50 - 51}{10}\right)$$

$$\approx 1 - \Phi(-0.1) = 1 - 0.4602 = \underline{0.5398}$$

La $Y =$ antall biler som kjører fortere enn 50 km/t, blant 40 biler.

Y er bin, $n = 40$, $p = 0.5398$

$$P(Y \geq 20) = 1 - P(Y \leq 19) \approx 1 - \Phi\left(\frac{19.5 - 40 \cdot 0.5398}{\sqrt{40 \cdot 0.5398 \cdot 0.4602}}\right)$$

$$= 1 - \Phi(-0.66) = 1 - 0.2546 = \underline{0.7454}$$

(Med TI 84: $P(Y \geq 20) = 1 - \text{binomcdf}(40, 0.5398, 19) = \underline{0.7471}$)

b) Tester $H_0: \sigma = 10$ mot $H_1: \sigma \neq 10$

$$\bar{x} = 58, s = 4.359$$

Finner et 95% konfidensintervall for σ :

$$\text{Nedre grense} = \sqrt{\frac{(n-1) s^2}{\chi_{0.025, 8}}} = \sqrt{\frac{8}{17.53}} \cdot 4.359 = 2.94$$

$$\text{Øvre grense} = \sqrt{\frac{(n-1) s^2}{\chi_{0.975, 8}}} = \sqrt{\frac{8}{2.18}} \cdot 4.359 = 8.35$$

$[2.94, 8.35]$ er et 95% konfidensintervall for σ . Vi forkaster H_0 fordi 10 ligger utenfor intervallet. Påstår at standardavviket har forandret seg.

(4)

c) $H_0: \mu \geq 60$ mot $H_1: \mu < 60 = \mu_0$

$$t = \frac{\bar{X} - \mu_0}{\frac{s}{\sqrt{n}}} = \frac{58 - 60}{\frac{4.359}{\sqrt{19}}} = -1.38$$

$$t_{0.05, 8} = 1.86$$

Vi kan ikke forkaste H_0 fordi

$$-1.86 < -1.38.$$

• Kan ikke si at forventet fart er mindre enn fartsgrensene.

Oppgave 4

La D_1 = direkte på første forsøke D_2 = -11 ——— andre -11 — D_3 = -11 ——— tredje -11 —

$$P(D_1) = 0.7 \quad P(D_2 | \bar{D}_1) = 0.6$$

$$P(D_3 | \bar{D}_1 \cap \bar{D}_2) = 0.55.$$

$$a) P(X=1) = P(D_1) = \underline{0.7}$$

$$P(X=2) = P(\bar{D}_1 \cap D_2) = P(D_2 | \bar{D}_1) P(\bar{D}_1)$$

$$= 0.6 \cdot (1 - 0.7) = 0.6 \cdot 0.3 = \underline{0.18}$$

$$P(X=3) = 1 - P(Y=1) - P(Y=2) = 1 - 0.7 - 0.18 = \underline{0.12}$$

$$b) \mu = E(X) = \sum_{x=1}^3 x P(X=x) = 1 \cdot 0.7 + 2 \cdot 0.18 + 3 \cdot 0.12 = \underline{1.42}$$

Vi forventer at en kalv på denne gården trenger mellom 1 og 2 forsøke for å bli direkte.

$$\sigma^2 = \sum_{x=1}^3 x^2 P(X=x) - \mu^2 = 1^2 \cdot 0.7 + 2^2 \cdot 0.18 + 3^2 \cdot 0.12 - 1.42^2$$

$$= 0.4836, \quad \sigma = 0.695 \approx \underline{0.70}$$

Standardavviket til antall forsøke

for en kalve er: 0,70

$$c) P(\text{slaktet}) = P(\bar{D}_1 \cap \bar{D}_2 \cap \bar{D}_3) =$$

$$P(\bar{D}_3 | \bar{D}_1 \cap \bar{D}_2) P(\bar{D}_1 \cap \bar{D}_2) = (1 - 0,55) \cdot P(\bar{D}_2 | \bar{D}_1) P(\bar{D}_1) \\ = 0,45 \cdot (1 - 0,6) \cdot (1 - 0,7) = \underline{\underline{0,054}}$$

Y = antall kalver som må
slaktes pga fertilitetsproblemer
blant 37 kunnkalver.

Y er bin, $n = 37$, $p = 0,054$

$$E(Y) = np = 37 \cdot 0,054 = 1,998 \approx 2$$

Han må regne med at slakte 2
kunnkalver pga fertilitetsproblemer.